

Aulikki ja Laura Maria – Tält ja tois puolt osa 12

AM = Aulikki Mäkinen

LML = Laura Maria Latikka

CK = Charlotta Kivistö

- AM - Tervetuloa kuuntelemaan meidän podcastia! Minun nimeni on Aulikki Mäkinen ja olen Turun tuomiorovasti.
- LML - Minä olen Laura Maria Latikka, Maarian kirkkoherra ja tämä on sellainen jako, että meidän pitäisi varmaan yrittää puhua turkua. Me olemme vähän epäonnistuttu siinä.
- AM - Me ei olla kyllä kauhean hyvin, vähän ehkä nuotista kuulee, mutta muuten ei ehkä.
- LML - Yllättävän vaikeata. Mutta aiheena meillä on turkulaisuus ja vieraana Charlotta Kivistö. Ja tarina on se, että kun me molemmat, Aulikki ja minä olemme tulleet Turkuun, tämä niin kuin yhdistää meitä, on tultu takaisin ja minä ainakin aika paljon jotenkin havainnoin sitä mitä tämä varsinais-suomalaisuus on ja turkulaisuus ja mikä täällä on sitten erilaista kuin muualla. Ja minä haluan kuulla sinulta Charlotta sen, sinä olet minun vanha tuttuini Hyvinkäältä ja nyt tullut Turkuun. Millaista on ollut muuttaa tänne aikuisena?
- CK - Minun mielestäni Turku on absoluuttisen ihana! Tämä on ehdottomasti Suomen kaunein kaupunki. Minä olen käynyt täällä vuosien mittaan tosi paljon keikoilla. Minä olen tullut Turun Linnaan vakituiskeikoille oikeastaan ainakin puolen vuoden välein, ja asustellut aina silloin jossain keskustan hotelleissa ja ajatellut, että ehkä jonain päivänä tätä rantaa kävelen. Että sillä lailla tämä oli minulle aika lailla unelmien täyttymys ja en ole pettynyt sen jälkeen kun tänne nyt olen muuttanut.
- LML - Tervetuloa, hauska kun tulit! No, onko se nyt totta, että turkulaiset ovat tylyjä ja vaikea tutustua ja vaikea päästää sisään? Kestääkö 50 vuotta, että tulee turkulaiseksi?
- CK - No, minä olen nyt ollut 3 kuukautta käytännössä hommissa ja mnä en ole kohdannut tällaisia turkulaisia vielä, että sitä odotelessa. Kyllä minä olen saanut tosi lämpimän vastaanoton. Ja meillä on siis orkesterissa, toimistossa, pari oikein sellaista syvää turkulaista eli puhuvat kunnolla murretta ja muuta, ja ovat kyllä ottaneet äärimmäisen lämpimästi vastaan.
- LML - Missä muualla sinä olet asunut elämässäsi?
- CK - Hyvinkäältä minä olen käytännössä kotoisin, Hyvinkään Kytäjän kylästä. Kytäjä on pahamaineinen kaikesta historiastaan, mutta kaunis maaseutupitäjä siellä Hyvinkään kupeessa. Minä olen ihan paljasjalkainen rööperiläinen alun perin eli olen ihan Punavuoresta syntynäni. Sitten olen asunut Munkkiniemessä pitkään ja Helsingin keskustassa, ja sitten taas paluumuutin Hyvinkäälle tuossa koronan kynnyksellä, ja nyt sitten tänne. Että minulla on aika pieni se, missä olen asunut. En ole asunut ulkomailla, että olen ollut aika kotiseuturakas tietyllä lailla. Hyvinkää on ollut kiva paikka asua ja minulla on siellä perhe, mies jäi sinne vielä ja vanhemmat.

- AM - Onko tämä, Laura Maria, ollut sinusta yhtä helppoa tulla tänne? Okei, sinulla ja minulla on suku ja ystäviä täällä ja näin, se on vähän niin kuin eri juttu, mutta olet sinäkin varmaan miettinyt miten ihmiset esimerkiksi puhuvat tai ei vaan kieltä vaan miten ne ilmaisevat itseään.
- LML - On se totta kai ollut helppoa, koska on ollut joitakin vanhoja ystäviä, joiden kanssa on sitten alkanut tavata uudestaan. Mutta kyllä minä sitä vuorovaikutustapaa olen jollakin lailla miettinyt, että silloin kun on ollut jossain muualla jotain tuttua siinä on ollut, kun ollut toisen turkulaisen kanssa tekemisissä, vaikka työkaverina ollut. Ja se on varmaan sitä, kyllä minä näin tulkitsen, että se on sitä mitä toiset pitää tylyytenä ja töksäyttelemisenä, kun sanotaan suoraan ja kauhean valmistelematta ja pehmentämättä. Onko siinä mitään perää vai olenko minä nyt sitten sattunut sellaisten ihmisten seuraan?
- AM - Onhan siinä. Minähän asuin 16 vuotta Savossa ja minun työkaverini aina sanoivat, että Aulikki, meidän ja sinun ero on se, että kun meillä on sinulle asiaa, niin me ensin kerromme sinulle ummet ja lammet, ja sitten me ehkä sanomme sen asian, mutta sitten kun sinulla on meille asiaa, sinä tulet ja sanot sen asian, ja jos on onnea sinä puhut jotain muutakin.
- LML - Niin. Oletko sinä huomannut sen?
- CK - Kyllä minä muistan, just kun kävin keikoilla täällä, niin kyllä se nuotti ja murre tekee se, että siitä voi saada sellaisen kuvan. Ehkä joillakin se on sellainen tavallaan nariseva, laulava se nuotti. Ehkä sen myös näin muusikkona kuulee. Siitä voi ehkä tulla sellainen pessimistisen kuuloinen joskus ihan sen takia...Ehkä.
- LML - Mielenkiintoista. Kun on täällä kasvanut, niin se on se helppo tapa kommunikoida, että sanotaan asiat heti ja suoraan just niin kuin ne ovat eikä tarvitse miettiä mitähän se toinen tarkoittaa.
- AM - Kyllä minäkin koen. Onhan tämä helpompaa. Mutta minä olin niin kauan siellä Savossa, että minä jouduin ihan opettelemaan uuden tavan kommunikoida. Ja se liittyy moniin asioihin, sekä hyvässä että pahassa. Minä muistan ensimmäiset kokoukset, joissa minä kysyin kokouksen lopuksi, että mitähän mahdettiin päättää, voisiko joku suomentaa kun minä en ymmärtänyt kun kukaan ei ollut sanonut minä on kokouksen päätös, sitä oli vain keskusteltu. Mutta kaikki muut tiesivät mitä oli päätetty, mutta minä en. Se yllätti minut. Minä en olisi ikinä uskonut, että voi olla niin isoja eroja Suomen sisällä. Mutta kyllä sitten sellaisessa pehmeässä lähestymistavassa ja vähän sellaisessa tunnustelussa ja smalltalkissa, jota pidetään, niin kyllä siinäkin on oma viehätyksensä. Kyllä minä sitten opin tykkäämään siitä savolaisesta tavasta lähestyä. Ja sitten kun minä tulin tänne, niin minä en ehkä kokenut, että se on kauhean töksäyttelevää, koska se on tuttu, lapsuudesta asti, niin se on tietysti myös minussa se sama tapa kommunikoida. Mutta kyllä minä joskus hätkähdin jossakin, vaikka toimituskeskustelussa, niin hätkähdin sitä, miten ihmiset ilmaisivat itseään, he olivat paljon varauksellisempia mitä he kertoivat itsestään kuin olin tottunut. Ja minulla oli koko ajan sellainen olo, että minä tulen liian lähelle, koska minä tulen sieltä toisesta kulttuurista. Minä tavallaan tungin liian lähelle. Minun piti ihan jarruttaa etten tule niin lähelle ja pidän sen välitilan siinä meidän välillä. Eikä se sitten haitannut. Mutta ihmisethän ovat täällä kauhean puheliaita, kauhean sosiaalisia, siinä ei minun mielestäni ole eroa. Mutta jotenkin siinä ilmaisun tavassa ja oman reviirin varjelemisessa, jossain sellaisessa, siinä on kyllä minusta, jos minä vertaan siihen savolaisuuteen, niin siinä on kyllä eroa.
- LML - Joo.

- CK - Mielenkiintoista. Mutta kuten sanottu, on ollut hirveän lämmin vastaanotto ja muu sellainen. Mutta kun minä mietin meidän työkuulttuuria, siis orkesteri on hirveän monikansallinen, meillä on tosi paljon työntekijöitä, meidän työkielihan on pääasiassa englanti. Ja minähän olen siellä toisena intendenttinä elikkä johtavassa asemassa, niin minun tehtäväni on olla aika halki-poikki-pinoon ja sanoa asiat myöskin sitten miten ne ovat ja muuta, enkä minä ehkä ole vielä nähnyt sitä syvintä vapaa-aikaa myöskään. Minä olen ollut sen verra vähän aikaa täällä.
- LML - Halusitko sinä kysyä jotain?
- CK - Tämä tuli niin äkkiä...Teistä ei kauheasti kuule sitä murretta. Onko teillä ollut joskus vai onko se kasvanut teiltä pois?
- LML - Eikun se tulee takaisin, jos puhuu vaikka isän kanssa.
- CK - Okei.
- AM - Näin se on. Minä olen siis maalta tästä läheltä. Olen siis puhunut todella varsinais-suomalaista. Se on sitten varmaan elämän, opintojen, muuttojen, monien asioiden myötä karissut. Mutta Laura Maria sanoo aina, että minusta on aina kuulunut.
- LML - Joo, minä olen sitä mieltä.
- AM - Laura Maria tulee erilaisesta kodista, että hän on varmaa alunperinkin puhunut enemmän yleiskieltä.
- LML - Ei, ei.
- AM - Eikö? Minä ajattelin aina.
- CK - Mitä te ajattelette, kun te teette työtänne, koetteko te, että vahva murre olisi siinä jotenkin esteenä vai onko se ajatus, että pitäisi olla jotenkin yleiskielisempää?
- LML - Ei varmaan. On ihmisiä, jotka ovat ylpeitä siitä omasta murteestaan. Minä olen aina jotenkin kokenut, että ne ovat aina niitä itäsuomalaisia, jotka osaavat olla ylpeitä ja käyttää sitä. Ehkä just tuolla Uudellamaalla. Minä ajattelen, että kyllä varmaan lupa olisi, mutta se on jotenkin tosi vaikeata kun on omaksunut oman ammattikielen, miten puhuu työroolissa, niin minä en osaa. Joskus minä mietin, että voisi halutakin, mutta se on niin kuin nytkin, me puhumme eri tavalla kuin sen perheen kanssa.
- AM - Joo.
- CK - Joo, se on niin kuin hyvinkääläisenä, joksi itseni koen, kun on siellä lapsuuden ja nuoruuden asunut ja kasvanut, niin meilläähän ei ole siellä mitään murretta käytännössä, se on sellainen yleiskielinen. Minä puhun näin ihan muutenkin. Siellä on muutama sana, josta huomaa hyvinkääläisen.
- LML - Taakke.
- CK - Taakke, ja sitten ketä, se on kuka. Jotain sellaista. Sitten meidän kylällä oli jotain muresanoja, mutta hyvin sillä lailla pelkistetty. Siksi minusta on ihana kun ihmisillä on murteita. Minä olen ihan että käyttäkää niitä, koska se on kauhean kiva. Tässä oli lähetyksen ulkopuolella puhetta Jenkeistä, siellä ollaan niin hirveän kotiseaturakkaita, nostetaan sitä omaa. Jokainen pikkukylä on maailman paras jossain. Ja vaikka se olisi kahden ihmisen kylä, se on maailman paras mansikankantapöiminnassa tai jossain. Monesti minusta tuntuu, että

Suomessa, juuri työroolissa koetaan, että sitä ei voisi käyttää. Ja tiedän, että on joitakin tehtäviä, jossa on sanottu (ettei murretta saa käyttää). Minä muistan joku kaveri oli jossain museossa oppaana, sanoi, että pidetään yleiskieli, että se on niin kuin torjuvaa se murteen käyttö.

AM - Niin että se sulkee ulos. Kyllä minä muistan joskus opiskeluaikana jotkut, jotka puhuivat tosi vahvaa murretta, niin saivat tällaista samanlaista palautetta ihan varmasti. Tai sitten oli ehkä palattava sinne kotiseudulle, että sitten se oli luontevaa. Jos meni töihin ihan jonnekin muualle ei voinutkaan käyttää sitä omaa kieltään. Minä ajattelen näistä murteista jotenkin niin, että nämä on murteita, mutta myös enemmänkin kieliä, koska niihin on sisäänrakennettu puhumisen tapa, ja kommunikoinnin ja vuorovaikutuksen tapa, enemmän kuin vain ne sanat, jotka siinä ovat. Kyllä minä ajattelen, että kyllä Turussa ollaan ylpeitä siitä, että olemme turkulaisia. Kyllä minäkin olen tosi ylpeä, että asun täällä. Tämä on hieno kaupunki, tämä on aivan parasta.

LML - Joo, kyllä joo. Minua vähän kiinnostaisi vähän toinen juttu, kun tämä on niin erilainen paikkakunta kuin mistä sinä olet tullut, niin oletko sinä huomannut, että kirkon läsnäolo olisi jotenkin erilaista, seurakunnat näyttäytyisivät eri lailla tai...?

CK - No toki, ihan jos ajatellaan näin fyysisesti, ne näkyvät ne hallitsevat. Minusta tuntuu, että menin minä minkä talon taakse siellä Tuomiokirkon torni näkyy. Minusta se on tosi hienoa. Minä muistan kun ajoin, ensimmäinen päivä elokuuta minulla alkoi pesti, ja ajoin anivarhain aamulla, onko se sitten Tuomaansilta, minun oli siis pakko pysäyttää auto. Se oli sellainen superkaunis elokuinen aamu ja aurinko paistoi ja otin kuvan siitä mistä kaikki muutkin varmasti ottavat kesällä kuvia. Sehän on ihan mielettömän hieno (Tuomiokirkko)! Sehän hallitsee koko maisemaa täällä. Sitten toinen iso kirkko keskustassa. Sitten jos ajatellaan jotain Linnaa, linnan kirkko ja jotain muuta. Miten minulle Turku on aina näyttäytynyt, niin kirkko on ollut aina hyvin keskeinen osa sitä. Ja juuri eilen meillä oli Filharmonisen orkesterin konsertti Tuomiokirkossa, ja Tuomiokirkko oikein pullisteli seinistään, niin paljon oli väkeä. Ja siinä minä ajattelin, että tämä on tietysti parhaimmillaan myöskin tällaista yhteistyötä. Se on upea konserttimiljö, ja se on varmaan sellaisena kokonaisvaltaisena konserttikokemuksena tosi ihana, kun se on upea paikka. Sitten siellä on tietysti historia läsnä. Se on niin kuin ainutlaatuinen koko Turussa, muutenkin vuosisatojen ja satojen historia, sitten ne ehkä kiteytyvät siihen. Ja just sitten työni kautta, koska Betel-kirkko on yksi meidän säännöllisistä konserttipaikoista ja sitten tosiaan Tuomiokirkossa ollaan tosi paljon. No, en tiedä onko meillä niinkään Linnan kirkossa ollut, mutta Linnan sakasti oli meidän bakkärinä taas pari viikkoa sitten eli siinä tehdään paljon, että se näkyy sillakin lailla orkesterin arjessa paljon. Sillä lailla minä olen kokenut jo ennen kuin minä olen tänne tullutkaan.

LML - Entäs Turun musiikkielämä? Miltä se näyttää?

CK - No, tämänhän on rikas ja runsas! Yksi tärkeä yhteistyökumppani on Sibelius-museo, jossa kävin tutustumassa tuossa. Ja siellä on hyvä ystävä, kollega vuosien takaa, siirtyi orkesterikentältä Sibelius-museon johtajaksi, Teemu, ja hän sitten tutustutti Sibelius-museoon. Siellä on kolme kertaa viikossa suunnilleen konsertteja ja meillä lähes viikottain ja mitä kaikkea vielä onkaan! Minä en ole ehtinyt vielä kaikkeen perehtyä, mutta ylipäänsä kulttuuri, museot ja tällaiset, ja just esimerkiksi Tuomiokirkko. Minä juuri ihastelin sitäkin, että se on auki tosi paljon ja päivittäin ja pitkään. Meillä oli siellä harjoituksia viikolla, niin koko ajan siellä ramppaa väkeä. Se on jotenkin mahtavaa. Se poikkeaa vanhasta kotiseudusta paljon. Toki Hyvinkään kirkko on legendaarinen pyramidi keskellä kaupunkia, tosi

omaperäinen sekin, mutta on tässä tosi selkeää eroa, että miten kirkko on täällä ihan sellaisessa arkisessa olemisessa.

- LML - Niin, Hyvinkään historia on sata vuotta ja täällä on enemmän. Jotenkin varmaan liittyy siihenkin.
- AM - Ja Turku on kirkon pääkaupunki, ja Turun kaupunki on ylpeä siitä, että Tuomiokirkko on. Ja sittenhän meillä on kaksi muuta historiallista kirkkoa, Maaria ja Katariina, jotka muodostavat tavallaan sellaisen kolmion keskustassa. Se on myös kaupungille tärkeä juttu, ja se auttaa myös kaikessa yhteistyössä meillä. Ja todellakin (Turun filharmonisen) orkesterin kanssa tehdään paljon yhteistyötä ja monien muitten, kulttuurialan saralla aika laajastikin tuon (Tuomio)kirkon yhteydessä.
- CK - Kesällä kun kävin, asuin vielä hotelli- tai hostellielämää, otin sitten majoituksen satunnaisesta paikasta, joka ei sanonut minulle mitään ja ajoin siinä pienessä yön hämärässä ja lähdin pikku kävelylle ja Maarian kirkko tuli vastaan siellä yössä. Ja jotenkin minä ajattelin, että tietämättä silloin, että tosiaan vaikka tunnetaan Laura Marian kanssa pidemmältä ajalta, mutta en minä ollut asettanut itseäni yhtään mihinkään kartalle, ja yhtäkkiä siinä oli valtava kivikirkko. Minä ajattelin, että tämä on sitä, että vain Turussa voi törmätä yön pimeydessä törmätä valtavaan kivikirkkoon keskellä ei mitään. Kävi ilmi, että se oli Kristillinen opisto, jossa minä olin yötä, mutta se oli tällaisen majoituspalvelun kautta, niin sieltä ei käynyt ilmi, en muista millä nimellä se oli siellä. Tämä oli hauska. Minun isäni on rovasti ja me olemme aikanaan käyneet paljon musiikkitapahtumissa kun minä olen ollut pieni, ja asuttu hirvään monta kertaa jossain evankelisissa tai kristillisissä opistoissa, niin hänellä oli tietysti tuttuja siellä sun täällä, ja soitteli että päästäänkö sinne. Tuli jotenkin sellainen nostalginen tunne olla tuollaisessa opistossa yötä.
- LML - Se näyttää erilaiselta kuin moni muu vanha kansanopisto, mutta on siinä samaa tunnelmaa.
- CK - Kyllä.
- LML - Maarian kirkko on sellainen yllättävän tuntematon. Varmaan moni muukin yllättyisi, jos sattuisi vaikka päiväsaikaan sinne. Mutta sitten kirkolliset ihmiset tietää, että joo, se on se Kristillisen opiston lähellä ja kirkolliskokouksen lähellä.
- CK - Mutta on tämä koko seutukunta, me mietimme yhtä konserttisarjaa, ja ajateltiin mitäs kirkkoja tässä on. Ihan uskomaton määrä mitä tässä on! Ja sitten voi vain ajatella, että tuolla ei ihan orkesteri mahdu, sitten katsotaan sellainen mihin mahtuu, ja katsoo sitten taas, että 15 kilometrin päässä on lukuisia. Tämä on erittäin kirkkorikasta seutua.
- LML - Kyllä. On parkkitilaa ja muita fasiliteetteja.
- AM - Millaisia unelmia sinulla on Turkuja ajatellen?
- CK - No, minä sain juuri tosi ihanan kodin Vähä-Hämeenkadulta eli Tuomiokirkon kellot kuuluvat meille kotiin oikein hyvin eli ei edes kivenheittoa vaan taitaa olla höyhenen heiton päässä se minun kotipaikkani. Eli se oli yksi unelma, minä halusin asua ihan tässä keskustassa. Tosiaan jokirantaan minä kaipaillin, mutta se ei vielä tässä kohtaa onnistunut, mutta tuo oli tosi kiva. Tarkoitus on olla täällä useampi vuosi elikkä ainakin siihen asti kun uusi musiikkitalo valmistuu. Tällä hetkellä ne ovat aika työpainotteisia ne unelmat, että toivon, että siinä onnistutaan ja kaikki menee hyvin ja saadaan tänne ihan eurooppalaisesti ja kansainvälisesti merkittävä konserttisali. Eilen meillä oli juuri vieraita sen tiimoilta ja näyttää tosi lupaavalta.

Ja sitten minä tietysti toivon, että saan loppuperheen tänne jossain vaiheessa. Siinä juuri kun Laura Maria otti yhteyttä, että millaista on tulla aikuisena tänne, niin ihan ensimmäinen haave ei ollut se, että oltaisiin kahdessa eri paikassa, mutta tässä kohtaa elämä meni niin, että mies jäi vielä tuonne Hyvinkäälle. Mutta on onneksi aika lähellä, kahdessa tunnissa sinne pääsee jos tulee ikävä, humahtamalla. Mutta en minä koe tätä niin, että käyn täällä vaan nukkumassa, kyllä minä olen tänne ihan kotiutumassa ja sillä lailla olemassa.

- AM - Minkälaisia vinkkejä sinä antaisit sille, joka mieltii, että voiko sinne Turkuun muuttaa kun se on ensinnäkin niin kaukana, se on tuolla maailman laidalla tai ainakin Suomen laidalla ja jos ne nyt kuitenkin ovat tyljä, vaikka me nyt tässä yritetään kovasti todistaa, että eihän se nyt niin ole?
- CK - Kyllä minä sanoisin, että Turussa on periaatteessa kaikki. Tietysti se perhe ei ehkä kaikilla ole täällä, mutta kaupunkina tämä tarjoaa kyllä kaiken mitä elämiseen tarvitsee. Ihan niin kuin tietysti Helsingin ja Tampereen ohella, mutta just tämä miljöö. Kyllä minä kun kesäiltaisin tuossa jokirannassa kävelin, niin onhan tämä ainutlaatuinen, sellainen ihan keskieuropalaisen oloinen. Täällä on elämää, aina. Kun on milloin vain tuolla keskustassa, niin aina on väkeä. Se on ehkä sellainen surin ero tuonne vanhoille seuduille, jossa elämä hiljenee oikeastaan siinä ilta kuuden, seitsemän aikoihin.
- LML - Hyvinkääläinen ruuhka on kolme autoa peräkkäin.
- CK - Joo, kyllä. Kuuluisa kolmen ruuhka. Heh heh! Täällä on elämää. Monesti kun katsotaan kulttuuritapahtumia tai muita, sitä yksinäisyyttä pidetään juuri suurimpana, toki sosioekonomiset syyt toisena. Monesti ajatellaan, että viitsikö lähteä yksin, löytääkö kavereita. Meilläkin on konserttisali tuhatpaikkainen ja meillä voi olla kahtena iltana peräkkäin konsertteja. Sitä kiinnostunutta (väkeä) on, täällä on valtavat potentiaalit, varmaan löytää kavereita. Täällä on erilaisia, tosi kivoja hankkeita missä voi tavata toisia samanhenkisiä. Kyllä minä kannustan vahvasti jos harkitsee. Enkä minä sitä tyllyyttä...Sitten voi olla tylä takaisin...Heh heh!
- AM & LML - Heh heh!